
Gezamenlijk advies

Subsidiëring geïntegreerd natuurbeheer

Voorontwerp van besluit betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer

---

Datum van goedkeuring   **26/01/2017**

Datum goedkeuring SALV   **27/01/2017**

Volgnummer   **2017 | 003**

Coördinator + e-mailadres   **Kathleen Quick, kathleen.quick@minaraad.be**

Co-auteur + e-mailadres   **Kris Van Nieuwenhove, kvnieuwenhove@serv.be**

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving.....	5
Besluit subsidiëring geïntegreerd natuurbeheer	6
1 Appreciatie en algemene aanbevelingen	6
1.1 Principes en doelgroepen van het concept ' <i>geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud</i> '	6
1.2 Samenhang van de regelgeving.....	8
1.3 Inzet van middelen	9
1.4 Evaluatie werking	10
1.5 Juridische bezorgdheden.....	10
1.6 De rol van het Agentschap in het geïntegreerd natuurbeheer	11
1.7 Perspectieven	12
2 Aanbevelingen met betrekking tot het ontwerpbesluit.....	13
2.1 Aanbevelingen met betrekking tot de algemene bepalingen en de voorziene procedures.....	13
2.2 Aanbevelingen met betrekking tot de subsidiëring van de uitvoering van beheermaatregelen	14
2.3 Aanbevelingen met betrekking tot de subsidies voor investeringen.....	15
2.4 Aanbevelingen met betrekking tot de aankoopsubsidies	16
2.5 Aanbevelingen met betrekking tot de subsidies voor de openstelling van terreinen	19
2.6 Met betrekking tot de opmaak van een natuurbeheerplan	20
2.7 Overige bedenkingen.....	20

Krachtlijnen

In dit gezamenlijk advies over de subsidiëring van het geïntegreerd natuurbeheer maken de Raden in een algemeen luik eerst enkele kanttekeningen bij de door de Vlaamse Regering vooropgestelde principes met betrekking tot dit concept. Ze vragen onder meer administratieve vereenvoudiging voor de rechtsonderhorigen en de nodige aandacht voor het bekomen van een goed draagvlak bij alle belanghebbenden, gelet op de karakteristieken van de beoogde doelgroepen. Inzake het stimulerend karakter vragen de Raden zich af in hoeverre dit ontwerpbesluit zal leiden tot het gewenste resultaat en vragen daarom om hiertoe te voorzien in een evaluatie. Met betrekking tot de samenhang van de regelgeving vragen de Raden om het aangekondigde fiscale kader zo snel mogelijk goed te keuren.

Inzake de inzet van middelen treden de Raden de opmerkingen van de Inspectie van Financiën, zoals vermeld in de bisnota, bij. Ze herinneren hierbij aan eerdere adviezen¹² die deels werden gevolgd. De budgettaire meervraag blijft evenwel bestaan en de Raden vragen om hiervoor de nodige budgetten te voorzien, alsook om de overige oplossingsrichtingen (prioritering, integratie en fasering) verder uit te voeren.

Naast de meer specifieke vragen inzake evaluaties in het tweede deel van het advies, vragen de Raden eveneens om te voorzien in een voortschrijdende evaluatie van het gehele ontwerpbesluit, telkens na één werkingsjaar tot een volledige beleidscyclus is afgerond. Verder doen de Raden enkele aanbevelingen over de rechtsgrond van dit ontwerpbesluit, over het PAS-herstelbeheer en over de (dubbele) rol van het ANB.

Met betrekking tot het ontwerpbesluit zelf, vragen ze duidelijkheid over enkele gebruikte termen (onder andere 'onzorgvuldigheid' in art.9, 3°, 'mozaïeklandschappen' in art.12, 'resultaatsindicatoren' in art.19, 'natuurwaarden' in art.37, 4° en 'omzetting van een beheerplan' in art.61, §2,) en onderbouwing en/of verantwoording van een aantal gemaakte keuzes (onder andere inzake de aanvullende subsidies voor bosvorming en de voorwaarde, vermeld in art.32, 1°, met name het beschikken over een goedgekeurd natuurbeheerplan type vier voor het kunnen verkrijgen van aankoopsubsidies).

Ook met betrekking tot opvolging doen de Raden enkele aanbevelingen. Meer specifiek vragen ze onder andere ook de opmaak en goedkeuring van een code goede praktijk met betrekking tot de opvolging van resultaatsindicatoren en een bijstelling van de voorziene subsidies voor de opvolging van resultaatsindicatoren, berekend met de normkosten-methodiek, op basis van hetgeen wordt gevraagd in de goedgekeurde code van goede praktijk. Daarenboven is een dergelijke bijstelling nodig naargelang de last van een inventaris van de uitgevoerde werken.

---

¹ Gezamenlijk advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos (2013|061), p. 22 en volgende

² Minaraad advies 2012|77 van 25 oktober 2012 over de instrumenten van natuur- en bosbeleid in functie van de instandhoudingsdoelstellingen, p.10 en 11, onder [8]

Verder wijzen ze op enkele specifieke knelpunten inzake de berekeningsbasis projectsubsidies natuur, de restfinanciering bij een LIFE-programma, de voorwaarden voor de vervreemding van een perceel in geval van een intergenerationele schenking, de volgorde van de criteria bij de doelmatigheidstoets bij aankoopsubsidies, het ontbreken van een afsprakenkader over de aantasting van de agrarische structuur, enkele specifieke voorwaarden voor het verkrijgen van aankoopsubsidies en de werking van onthaalpoorten. Verder vragen ze een indexering van de subsidies voor de opvolging van resultaatsindicatoren en voor openstelling, net zoals het geval is voor de subsidies beheer.

De Raden bereikten geen consensus over het al dan niet voorzien van een vergoeding voor waardevermindering veroorzaakt door erfdienstbaarheid bij een type 4 beheerplan en van een vergoeding van opportuniteitskosten.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	5 december 2016
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M., art. 11.2.1., §1, 6°
Adviestermijn	30 dagen, uitstel tot de Raadszitting van 26 januari 2017
Samenwerking	SALV
Overlegcommissie	Werkcommissie Open Ruimte, Permanente werkcommissie Natuurbeleid, Permanente Werkcommissie Bosbeleid, SALV
Vergaderingen: soort + datum	WCOR + PWCB + PWCN + SALV 15/12/2016, WCOR + PWCB + PWCN + SALV 23/12/2016, WCOR + PWCB + PWCN + SALV 06/01/2017

De Mineraad en de SALV ontvingen van Vlaams Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw op 5 december 2016 een adviesvraag over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer. Mineraad en SALV beslisten een gezamenlijk advies te formuleren.

Inzake de termijn staat de begeleidende brief van Vlaams Minister Joke Schauvliege 30 dagen toe na ontvangst van de adviesvraag. Deze stemt overeen met de gewone procedure volgens het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden. Op vraag van de Raden werd een termijnverlenging toegestaan tot de geplande raadszitting van 26 januari 2017.

Het dossier dat aan de adviesvraag was toegevoegd, bestond uit:

- het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer met twee bijlagen;
- een bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering
- beslissingsfiche VR PV 2016/49 – punt 0002
- de reguleringssimpactanalyse
- het begrotingsakkoord van 14 april 2016

Op 15 december 2016 vond een eerste gezamenlijke zitting plaats van SALV en Mineraad met leden van de Werkcommissie Open Ruimte, Permanente Werkcommissie Natuurbeleid, Permanente Werkcommissie Bosbeleid en SALV. De gezamenlijke besprekingen werden verder gezet op 23 december 2016 en op 6 januari 2017.

Besluit subsidiëring geïntegreerd natuurbeheer

1 Appreciatie en algemene aanbevelingen

1.1 Principes en doelgroepen van het concept ‘geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud’

[1] De Vlaamse Regering schenkt de nodige aandacht aan ‘het realiseren van de randvoorwaarden om een efficiënt en effectief natuur- en bos- en groenbeleid mogelijk te maken’³. In 2010 werd in lijn hiermee het Project Wetsintegratie gestart met als uiteindelijke doel de integratie van het decreet natuurbehoud en het bosdecreet. Een van de eerste stappen in dit proces is de juridische uitwerking van het concept ‘geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud’.

[2] Dit concept is gebaseerd op drie principes⁴:

- *Administratieve vereenvoudiging: nog slechts één procedure voor een geïntegreerd beheerplan, onafhankelijk van de betrokken beheerder en van het type terrein (open natuur, bos, park);*
- *Een stimulerend beleid dat de implementatie van hogere beleidskaders (zoals IHD’s) actief en gericht ondersteunt;*
- *Gelijke monniken, gelijke kappen: een financiering die transparant en voor iedere potentiële beheerder toegankelijk is en berust op resultaten.”*

[3] De Raden staan achter deze drie principes, maar zien, gelet op de specifieke interpretatie ervan door de Vlaamse Regering, nog verbeterpunten.

1.1.1 Op vlak van administratieve vereenvoudiging

[4] De Raden menen dat administratieve vereenvoudiging zowel voor de overheid als voor de rechtsonderhorige van belang is. Specifiek voor de rechtsonderhorigen kan dit vertaald worden als ‘eenvoudige dienstverlening’. In het advies van SALV over betere regelgeving⁵ wordt gesteld dat dit ook betekent dat *dubbel werk vermeden moet worden en dat gegevens slechts eenmaal moeten worden ingediend*.

De Raden menen dat, ondanks de meerwaarde van de vereenvoudiging die werd doorgevoerd, het nieuwe decreet en haar uitvoeringsbesluiten enkele administratieve lasten genereert. Voorbeelden hiervan zijn de lange termijnen en de vele stappen alvorens een beheerplan kan worden goedgekeurd, de onderhandeling over de

---

³ Beleidsnota Leefmilieu en natuur. 2009-2014, SD67, p. 38

⁴ Bisnota (bij de decreetswijziging) aan de leden van de VR, p.3: “Daarom werd een nieuw concept van geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud uitgewerkt. Dit is gebaseerd op de volgende principes ...”

⁵ Advies van 28 oktober 2016 van SALV over betere regelgeving, p.14

beheerevaluatie, de noodzaak van een toegankelijkheidsreglement voor openstellingssubsidies, ...

Specifiek met betrekking tot de beheerplannen wijzen de Raden er op dat de in de nog geldende regelgeving de doorlooptijd vanaf de opmaak van een beheerplan tot en met de goedkeuring ervan tamelijk groot is. De Raden stellen vast dat met de voorgestelde wijzigingen de opmaak van en procedures met betrekking tot de beheerplannen complexer zijn geworden voor de beheerder. De Raden vragen te bekijken of er nog vereenvoudigingen mogelijk zijn zoals een standaardbeheersevaluatie voor elk natuurdoeltype, een gelijkschakeling van een minimale toegankelijkheid aan een toegankelijkheidsregeling, ...

1.1.2 Op vlak van gelijke monniken, gelijke kappen

- [5] Een van de uitgangspunten voor dit ontwerpbesluit is het principe van ‘gelijke monniken, gelijke kappen’. Dit betekent onder meer een gelijke en transparante financiering voor iedereen die inspanningen levert voor het natuurbeheer. Met het gewijzigde natuurdecreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten, wordt het beschikbare instrumentarium met betrekking tot natuurinrichting en –beheer voor de beoogde doelgroepen expliciet toegankelijk gemaakt. In de RIA⁶ worden deze doelgroepen nader toegelicht. In het ontwerpbesluit zelf worden in de desbetreffende artikelen volgende doelgroepen vermeld: natuurlijke personen, privaatrechtelijke rechtspersonen en besturen.
- [6] De Raden stellen vast dat de beoogde doelgroepen bepaalde karakteristieken hebben (andere achtergronden, andere voorgeschiedenis, ander statuut, ...) waardoor voorwaarden bij sommige instrumenten, ondanks gelijkheid in de regelgeving, tot feitelijke verschillen kunnen leiden en voor sommige doelgroepen op een andere manier kunnen doorwerken in de kansen voor concrete realisatie.

De Raden verwijzen hierbij naar [33] van het gezamenlijk advies van Minaraad en SALV van 5 december 2013⁷, waarin ze aanbevelen om te komen tot een goed draagvlak bij de diversiteit aan belanghebbenden om de kans op een geslaagde implementatie van het gewijzigde natuurdecreet te vergroten. Het zo goed mogelijk oplossen van deze knelpunten als gevolg van de verschillen in de uitgangssituatie, is volgens de Raden belangrijk.

- [7] Enkele specifieke knelpunten met betrekking tot deze algemene opmerking worden behandeld in [36], [40], [41] en [44].

---

⁶ RIA bij het ontwerpbesluit, p.7

⁷ Gezamenlijk advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos (2013|061), p.26.

1.1.3 Op het vlak van stimulerend beleid

- [8] De Raden merken op dat beheerders vrijwillig eigen terreinen aanwenden voor verhoogd natuurbeheer, voor een substantiële restfinanciering zorgen (in het bijzonder bij inrichtingsprojecten) en mogelijke verplichtingen voor herstelbeheer en beheersevaluatie in het natuurbeheerplan opnemen. De Raden willen in dit kader hun bezorgdheid uitdrukken over het behalen van de vooropgestelde doelstellingen en vragen zich af in hoeverre dit ontwerpbesluit zal leiden tot het gewenste resultaat.

De Raden vragen daarom om te voorzien in een evaluatie om na te gaan of de doelen om het natuurbeheer te verbreden door meer doelgroepen te stimuleren om aan natuurbeheer te doen en om de oppervlakte onder natuurbeheer te vergroten, hiermee worden bereikt, gelet op de voorziene fase van vrijwilligheid.

1.2 Samenhang van de regelgeving

- [9] Dit ontwerpbesluit geeft uitvoering aan artikel 16^{sedecies} van het natuurdecreet, zoals gewijzigd en artikel 87 van het Bosdecreet, zoals gewijzigd⁸. Tesaamen met het besluit natuurbeheerplannen en het besluit inzake de criteria geven ze invulling aan het nieuw concept van *'geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud.'* De relatie met beide decreten zit vervat in het voorzien in de uitvoering van de hierboven vermelde artikelen.
- [10] Wat de samenhang tussen het decreet en de overige uitvoeringsbesluiten betreft, verwijzen de Raden naar hun gezamenlijk advies over de Criteria Geïntegreerd Natuurbeheer⁹. De Raden willen er hierbij op wijzen dat ze vooralsnog niet op de hoogte werden gebracht van de wijzigingen die al dan niet aan de besluiten natuurbeheerplannen en criteria werden doorgevoerd en dat een integrale beoordeling dus ook niet mogelijk is.
- [11] In de conceptnota over de financiering van het geïntegreerd natuurbeheer van 16 augustus 2013¹⁰ (toen nog 'multifunctioneel natuurbeheer'), wordt verwezen naar fiscale voordelen *'die ertoe moeten leiden dat eigenaars gemotiveerd worden om te kiezen voor de hogere ambitieniveaus'*. De Raden wijzen er op dat dergelijke fiscale voordelen nog niet door de Vlaamse Regering werden vastgesteld. De Raden vragen om deze fiscale hervorming zo snel mogelijk goed te keuren.

---

⁸ Bisnota aan de Vlaamse Regering, p.2: *"Op basis van de finale versie van de conceptnota werd voorliggend voorontwerp van besluit opgemaakt, dat uitvoering geeft aan artikel 16^{sedecies} van het natuurdecreet, ingevoegd bij het decreet van 9 mei 2014, en artikel 87 van het Bosdecreet, laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014."*

⁹ Gezamenlijk advies over het voorontwerp van besluit houdende vaststelling van de criteria voor geïntegreerd natuurbeheer (2016|021), p.7: *"... Het dus moeilijk is om de gevolgen van dit bijkomend ontwerpbesluit correct in schatten, alsook hoe dit ontwerpbesluit in het verdere beleid zal doorwerken"...."De Raden wensen ook op de hoogte te worden gebracht van de wijzigingen die al dan niet worden doorgevoerd aan de besluiten beheerplannen en criteria, vooraleer het volgende besluit, het besluit financiering, ter advies wordt voorgelegd. Pas dan kunnen de Raden het hele pakket correct beoordelen."*

¹⁰ MFN module Financiering – Conceptnota Versie 16/08/2013, p.3

1.3 Inzet van middelen

[12] De Raden stelden al in hun gezamenlijk advies over de wijzigingen aan het decreet dat *“Voor wat de benodigde mensen en budgetten aangaat, de Minaraad en de SALV vrezen dat de bestaande middelen niet zullen volstaan. .... Voor oplossingsrichtingen verwijzen de Raden naar de aanbevelingen in het instrumentenadvies van de Minaraad (1) een herschikking van bestaande middelen met hogere prioriteit voor realisatie IHD, (2) verbeterde integratie van IHD in andere beleidsdomeinen, (3) vrijmaken of toewijzen van bijkomende middelen en (4) faseren in de tijd van de realisatie van de IHD.”*

[13] De Raden wijzen hierbij ook op de budgettaire opmerkingen van de Inspectie van Financiën, zoals vermeld in de bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering¹¹, in relatie tot de ambitieuze doelstellingen van het gewijzigde natuurbeleid.

De Raden treden deze opmerkingen uit de bisnota bij en vrezen voor een belangrijk hiaat tussen de ambitie van het natuurbeleid en de budgettaire ruimte. De Raden herinneren aan hun aanbevelingen uit het advies over de wijzigingen van het decreet¹², waarbij ze voor de oplossingsrichtingen verwezen naar de aanbevelingen in het instrumentenadvies¹³. De Raden merken op dat deze aanbevelingen deels werden uitgevoerd, maar dat desondanks een budgettaire meervraag blijft bestaan, niet alleen voor het IHD-beleid maar ook voor het gehele natuurbeleid. De Raden bevelen aan om hiervoor de nodige budgetten te voorzien en de overige oplossingsrichtingen (prioritering, integratie en fasering) die de Raden eerder voorstelden verder uit te voeren.

[14] Het ontwerpbesluit legt vast wat de doelgroepen/actoren voor aankoop, inrichting, beheer en openstelling kunnen krijgen aan subsidies. Hoewel er in het ontwerpbesluit in artikel 26, §2, criteria worden voorzien voor de toekenning van projectsubsidies, is het niet duidelijk op basis van welke procedure of criteria zal worden beslist dat projecten geen projectsubsidies ontvangen, ook al voldoen ze aan de vernoemde criteria, wanneer het beschikbare budget overschreden wordt.

[15] Met betrekking tot de projectsubsidies voor inrichtingswerken¹⁴, wordt niet bepaald wat de gevolgen zijn voor de aanvrager indien een ingediend project niet wordt weerhouden en daardoor de in het beheerplan beoogde doelen mogelijk niet bereikt kunnen worden en omgekeerd, wordt niet bepaald wat er gebeurt indien men wel een projectsubsidie ontvangt, maar de goedkeuring van het beheerplan achterblijft. De Raden menen dat voor het vermijden van dergelijke hiaten een goede planning van de administratie, een

---

¹¹ Bisnota aan de Vlaamse Regering bij het voorontwerp van besluit betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer, p. 5 en volgende.

¹² Gezamenlijk advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos (2013|061), p. 22 en volgende

¹³ Minaraad advies 2012|77 van 25 oktober 2012 over de instrumenten van natuur- en bosbeleid in functie van de instandhoudingsdoelstellingen, p.10 en 11, onder [8]

¹⁴ Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zoals gewijzigd, art.16secdie, §1, 2°

nauwe opvolging van alle ingediende aanvragen en een goede communicatie omtrent de gevolgen vereist is.

- [16] De Raden menen dat hogere types beheerplannen moeten bevorderd worden, maar wijzen op de restfinanciering van 50% bij projectsubsidies in een type 2 beheerplan. De Raden stellen vast dat deze subsidie lager is dan de huidige 'quick wins' financiering en een drempel kan betekenen voor het indienen van inrichtingsprojecten in een type 2 beheerplan, al dan niet in PAS-relevante gebieden.

1.4 Evaluatie werking

- [17] De Raden zijn van mening dat de voorliggende wijzigingen, hoewel een gevolg van de aanpassingen aan het decreet, tamelijk ingrijpend zijn. Ze bevelen aan om te voorzien in een voortschrijdende evaluatie, telkens na één werkingsjaar, tot een volledige beleidscyclus is afgerond. Meer bepaald vragen de Raden op gepaste tijdstippen een evaluatie van alle in dit ontwerpbesluit vermelde termijnen en bedragen, van de omzetting van bestaande beheerplannen van verschillende actoren, de opmaak van nieuwe beheerplannen, ... De Raden stellen voor dat hiertoe een evaluatierapport wordt opgemaakt en dat hierover advies aan de Raden wordt gevraagd.

1.5 Juridische bezorgdheden

1.5.1 Met betrekking tot bevoegdheden

- [18] De Raden stellen vast dat de bepalingen in bosdecreet en natuurdecreet verschillen:
- in het natuurdecreet wordt bepaald: wat kan worden gesubsidieerd¹⁵, machtiging aan de VR om nadere voorwaarden te bepalen¹⁶ en machtiging aan de VR de wijze van berekening en de procedures met betrekking tot de subsidiëring vast te stellen¹⁷
  - in het bosdecreet wordt bepaald: wat kan worden gesubsidieerd¹⁸, een bedrag indien subsidie betrekking heeft op aankoop¹⁹, machtiging aan de VR tot bepalen van nadere voorwaarden en wijze van toekenning met betrekking tot subsidiëring²⁰

De Raden vragen of het ontwerpbesluit voldoende rechtsgrond heeft. Om verenigbaar te zijn met de beginselen inzake bevoegdheidsverdeling tussen decreetgever en regering moeten immers (zie art 19, 20 van Bijzonder Wet van 8 aug 1980) de "essentiële elementen" door de decreetgever zelf geregeld worden. De Raden merkten in andere

---

¹⁵ Decreet, art. 16sedecies, §1

¹⁶ Decreet, art. 16sedecies, §2

¹⁷ Decreet, art. 16sedecies, §2, tweede lid

¹⁸ Bosdecreet, art. 87, eerste lid

¹⁹ Bosdecreet, art. 87, eerste lid

²⁰ Bosdecreet, art. 87, tweede lid

dossiers²¹ reeds op dat de Raad van State deze bepaling handhaaft en vragen om dit na te kijken.

1.5.2 Met betrekking tot de regelingen inzake PAS

- [19] Artikel 12, 3°, bepaalt dat een terrein PAS-relevant is indien het *“als dusdanig is aangeduid in uitvoering van de PAS die is ontwikkeld overeenkomstig artikel 50ter, §4, van het decreet van 21 oktober 1997”*. Gelet op de recente beslissing van de Vlaamse Regering²² stellen de Raden evenwel voor om te verduidelijken dat de inwerkingtreding van de verhoogde subsidie voor herstelbeheer voor PAS-relevante terreinen reeds kan worden toegekend op basis van een kaart van het INBO, waarop de zones zijn aangeduid binnen de Speciale Beschermingszone (SBZ) waar de KDW-waarde wordt overschreden. De Raden vragen deze kaart op te maken voor 1 juli 2017, het moment waarop ook het aangepaste significantiekader in werking treedt²³.
- [20] Daarnaast bepaalt artikel 12, §1, derde lid, dat de PAS-subsidies voor een volgende planperiode niet meer kunnen worden aangevraagd *‘indien naar aanleiding van de evaluatie van het betrokken natuurbeheerplan , ..., blijkt dat een terrein niet meer als PAS-relevant is aangeduid.’* De Raden wijzen hierbij op het gegeven dat bepaalde habitattypes zich traag herstellen en bevelen aan om , daar waar het vanuit ecologisch oogpunt noodzakelijk is, ook na het zakken onder de kritische depositiewaarde een gepast herstelbeheer uit te voeren.
- [21] De Raden wijzen er bijkomend op dat herstelbeleid ruimer kan gaan dan de maatregelen die op grond van dit ontwerpbesluit kunnen worden gesubsidieerd. De Raden bevelen aan om er over te waken dat de samenhang van dit beleid bewaard blijft en de nodige maatregelen worden uitgevoerd.

1.6 De rol van het Agentschap in het geïntegreerd natuurbeheer

- [22] De Raden wensen ook in dit advies de bezorgdheden uit voorgaande adviezen over de (dubbele) rol van het ANB te herhalen²⁴.

---

²¹ Adviezen Raad van State nummers. 54912/1, 54911/1, 40.489/3, 45365/3, 45.058/2/V, 23113 en 27224/3

²² Quinquiesconceptnota aan de leden van de Vlaamse Regering van 30 november betreffende de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS). VR 2016 3011 Doc.0725/quinquies

²³ Quinquiesconceptnota aan de leden van de Vlaamse Regering van 30 november betreffende de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS). VR 2016 3011 Doc.0725/quinquies, p.27, beslispunt 9.

²⁴ Minaraad advies 2012|77 van 25 oktober 2012 over de instrumenten van natuur- en bosbeleid in functie van de instandhoudingsdoelstellingen, [23] en [46] 3°, gezamenlijk advies van Minaraad en SALV 2013|61 van 5 december 2013 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van regelgeving inzake natuur en bos en het voorontwerpbesluit betreffende de instrumenten van instandhoudingsdoelstellingen, [34]-[38]-[39] en gezamenlijk advies van Minaraad en SALV 2014|15 van 24 april 2014 over het voorontwerp van besluit betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van reservaten, [23], [24] en [25]

1.7 Perspectieven

- [23] De Raden zijn van mening dat de doorgevoerde wijzigingen aan het Vlaams natuurbeleid een belangrijke stap zijn in het behalen van de Europese doelstellingen en het verder uitrollen van het Vlaamse natuurbeleid. De Raden zijn evenwel van mening dat dit natuurbeleid belangrijke raakvlakken heeft met andere domeinen die van belang kunnen zijn bij het behalen van de vooropgestelde doelstellingen. De Raden denken daarbij onder andere aan het klimaatbeleid (zowel adaptatie als mitigatie)²⁵, het integraal waterbeleid, het exotenbeleid, ... De Minaraad zal in 2017 rond deze thema's werkzaamheden ontwikkelen conform het goedgekeurde jaarprogramma.

---

²⁵ Minaraad advies 2016|12 van 2 juni 2016 inzake het te voeren klimaatbeleid, onder andere p.32 en volgende

2 Aanbevelingen met betrekking tot het ontwerpbesluit

2.1 Aanbevelingen met betrekking tot de algemene bepalingen en de voorziene procedures

[24] Artikel 3 regelt de cumulatie van subsidies en bepaalt dat de begunstigde van subsidies, andere dan de subsidies, vermeld in dit ontwerpbesluit, dit dient te melden aan het agentschap. De Raden verwijzen hierbij naar het eerste principe van het Groenboek Bestuur van de Vlaamse Regering, met name het principe om zorgvuldig onderbouwde beslissingen te nemen en het principe van eenvoudige dienstverlening (zie [4]). De Raden zijn van mening dat de Vlaamse Regering een aantal van deze gegevens zelf kan opvragen bij de desbetreffende Vlaamse overheidsdiensten.

Verder wensen de Raden er op te wijzen dat op grond van artikel 3, §1, *“cumulatie van de subsidies, vermeld in dit besluit, met een subsidie als vermeld in een andere wet of een ander reglement, [is] toegelaten, tenzij die andere wet of dat ander reglement dit verbiedt”*. Artikel 3, §2, bepaalt daartoe nadere voorwaarden en voert een meldingsplicht in.

Een van deze voorwaarden stelt dat deze gezamenlijke subsidies niet meer kunnen bedragen dan de totale en aangetoonde of realistisch geraamde kostprijs, waardoor dubbele financiering moet worden vermeden. De Raden staan achter de voorgestelde regelgeving en gaan ervan uit dat dit bovendien geldt voor elk type subsidiëring, zoals vermeld in artikel 3, §2, en dus zowel voor subsidies van lagere overheden (zoals steden en gemeenten), als voor deze van hogere overheden (zoals Europa).

[25] Artikel 9 bepaalt de voorwaarden onder dewelke een verkregen subsidie geheel of gedeeltelijk kan worden teruggevorderd en vermeldt hiertoe onder 3°, de term *‘onzorgvuldigheid’*. Minaraad en SALV menen dat deze term te veel ruimte laat voor interpretatie. De Raden bevelen aan deze te vervangen door de eerder in dit artikel gebruikte bewoording, met name *‘het niet of onvolledig uitvoeren van de in het beheerplan voorziene maatregelen of het uitvoeren van niet in het beheerplan voorziene maatregelen’*.

[26] De Raden pleiten in dit verband tevens voor het bijhouden van een inventaris van de door de beheerder uitgevoerde werken. Dergelijke inventaris is nuttig, zowel in het kader van de structurele opvolging en evaluatie van de normkosten zelf (wordt er voor bepaald beheer billijk gefinancierd) als om te kunnen opvolgen welke beheerwerken efficiënt zijn ter realisatie van de natuurstreefbeelden. Deze gegevens moeten door het agentschap kunnen worden opgevraagd, weliswaar met respect voor de privacy. De vergoeding voor het bijhouden van een dergelijke inventaris van beheersinformatie zal moeten overeenkomen met het gevraagde werk. De Raden vragen om ook deze kosten voor informatiebeheer te evalueren.

[27] De Raden stellen vast de mogelijkheden voor de terugvordering van subsidies (met intresten) onder twee verschillende bepalingen worden geregeld. In de bisnota aan de

Vlaamse Regering²⁶ wordt er voor de project subsidies natuur verwezen naar de Europese verordening nr. 65/2011 (wat maakt dat de wettelijke interessen in een dergelijk geval pas worden berekend vanaf dertig dagen na de kennisgeving van de terugvordering. De Raden stellen met het oog op rechtszekerheid voor om deze regeling voor alle terugvorderingen in te stellen.

2.2 Aanbevelingen met betrekking tot de subsidiëring van de uitvoering van beheermaatregelen

2.2.1 Basis

[28] In dit ontwerpbesluit, noch in het decreet of elders staat gedefinieerd wat men bedoelt met 'mozaïeklandschappen', zoals vermeld in artikel 12 van het voor advies voorliggend ontwerpbesluit. De Raden vragen:

- om in het ontwerpbesluit een definitie van het concept 'mozaïeklandschappen' op te nemen;
- om te duiden of er onderscheiden types bestaan;
- om in het ontwerpbesluit op te nemen uit welke natuurstreefbeelden deze landschappen kunnen bestaan.

De Raden menen dat hierbij een koppeling moet worden gemaakt met het besluit over natuurbeheerplannen.

2.2.2 Bosomvorming

[29] De Raden stellen vast dat de subsidies voor bosomvorming 100 €/ha bedraagt en wordt toegekend voor maximaal 12 jaar²⁷, terwijl de aanvullende subsidie voor onbeheerde climaxvegetaties (waaronder ook bossen) 175 euro/ha bedraagt en wordt toegekend zolang het natuurbeheerplan geldig is²⁸. Deze voorziene subsidies liggen lager dan de gemiddelde netto-opbrengst, verkregen uit het huidige bosbeheer. De Raden vragen om de bedragen na te gaan aan de hand van een vergelijkende studie over de kosten en baten bij het omvormingsbeheer, het verschil te verantwoorden en indien nodig, de bedragen en de duurtijd op elkaar af te stemmen.

2.2.3 Opvolging van resultaatsindicatoren

[30] Artikel 19 bepaalt de grootte van de jaarlijkse subsidie voor het opvolgen van resultaatsindicatoren. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat het bedrag kan worden verhoogd, indien oppervlaktewaterpeilen en grondwaterpeilen worden opgemeten en indien soorten worden geïnventariseerd via gestandaardiseerde vangst- of telmethodes.

---

²⁶ Bisnota bij het ontwerpbesluit, p.4

²⁷ Ontwerpbesluit artikel 15

²⁸ Ontwerpbesluit, artikel 21

In het advies ‘voorontwerp besluit natuurbeheerplannen’ vroegen de Minaraad en de SALV om een minimumlat voor evaluatie van beheer te voorzien. De raden stellen vast dat de bepalingen in artikel 19 over de opvolging van resultaatsindicatoren vaag blijven. Nochtans is deze opvolging van bijzonder belang aangezien ze de basis vormt voor de zesjaarlijkse evaluatie (zie artikel 11 van het ontwerpbesluit beheerplannen). Op basis van deze evaluatie wordt beslist of subsidies al dan niet teruggevorderd worden. De Minaraad en de SALV vragen:

- een definitie of verduidelijking van het begrip ‘*resultaatsindicatoren*’;
- de goedkeuring van een code goede praktijk tegelijkertijd met de definitieve goedkeuring van de besluiten waarin minstens een minimumlat wordt voorzien op basis van een vegetatiekartering en waarin per natuurstreefbeeld een basispakket wordt voorgesteld die voor elke beheerder hetzelfde is;
- een bijstelling van de voorziene subsidies voor de opvolging van resultaatsindicatoren, berekend met de normkosten-methode, op basis van hetgeen wordt gevraagd in de goedgekeurde code van goede praktijk.

[31] De Raden vragen tevens om voor deze subsidies een indexering te voorzien, cfr de normkosten voor beheer.

[32] De afstemming tussen de EU-rapportage voor instandhoudingsdoelstellingen en de monitoring door terreinbeheerders blijft onduidelijk. In het advies ‘voorontwerp besluit natuurbeheerplannen²⁹’ vroegen SALV en Minaraad al om deze afstemming te verduidelijken. Het kan het natuurbeleid en –beheer alleen maar ten goede komen dat de verschillende niveaus van monitoren en rapportage op elkaar afgestemd zijn.

[33] De Raden willen hierbij ook de nood aan kwalitatieve en praktisch haalbare opvolging en gedegen validatie van de gegevens onderstrepen. De Minaraad wees hier ook op in het advies van 20 november 2014³⁰ over de rapportage in uitvoering van art.17 van de Habitatrichtlijn en art. 12 van de Vogelrichtlijn.

2.3 Aanbevelingen met betrekking tot de subsidies voor investeringen

2.3.1 Projectsubsidies

[34] Artikel 24 bepaalt dat de eventuele inkomsten van de uitvoering van het gesubsidieerde werk in mindering moeten worden gebracht bij het berekenen van de projectsubsidies. De Raden zijn van mening dat dit niet billijk is in geval van de verkoop van het gekapte hout. Deze opbrengst betreft de kapitalisatie van niet geïnde inkomsten bij het bosbeheer in het verleden. De Raden stellen voor om in dit geval een uitzondering te voorzien, maar in het geval het bebost perceel aangekocht is geweest met subsidies, de uitzondering te berekenen in verhouding tot de restfinanciering.

---

²⁹ Minaraad, SALV. 2014. Advies voorontwerp besluit natuurbeheerplannen.

³⁰ Advies 2014|036. p.13

2.3.2 Restfinanciering LIFE-programma

- [35] Artikel 31, §1, bepaalt dat een de restfinanciering LIFE pas kan worden aangevraagd na goedkeuring van het project door de Europese Commissie. Procedureel betekent dit in het kader van het LIFE-programma dat er een *'additional clause'* moeten worden ingediend gezien er dan een nieuwe co-financierder optreedt. De Raden menen dat een dergelijke procedure vermeden kan worden indien een aanvraag ook voor de goedkeuring van het project al kan worden ingediend en onder voorbehoud kan worden goedgekeurd, zodat de effectieve toekenning van deze restfinanciering pas gebeurt bij goedkeuring van het project door de Europese Commissie.

2.4 Aanbevelingen met betrekking tot de aankoopsubsidies

2.4.1 Aankoopsubsidies met het oog op erkenning als natuurreserveaat

- [36] Artikel 33, 3°, bepaalt dat een perceel dat is aangekocht met een aankoopsubsidie, niet kan worden vervreemd tenzij de minister daarvoor de toestemming verleent. Onder vervreemding wordt daarbij ook een schenking verstaan. De Raden bevelen aan om te voorzien dat een intergenerationele schenking in familieverband (wat gebruikelijk is bij natuurlijke personen en waarbij ook de verplichtingen overgedragen worden) wel kan zonder toestemming van de minister, mits een meldingsplicht.
- [37] De Raden zijn van mening dat in artikel 34 het verband met artikelen 16ter decies en 16sedecies van het decreet moet worden benadrukt, zodat er geen twijfel kan bestaan over de volgorde en de mate van belang van de criteria. De Raden stellen hiertoe voor om artikel 34 te beginnen met: *'Onverminderd de bepalingen van decreet van 9 mei 2014 ..'*. De Raden hebben bovendien bedenkingen bij de voorgestelde volgorde van de criteria in artikel 34, §1, en vragen om, voorafgaand aan 3°, het criterium *"ligging in een zoekzone"* (op grond van art. 50septies, §4, eerste lid, van het decreet natuurbescherming, zoals gewijzigd) toe te voegen. De Raden vragen in dit kader ook om in art 34, 4° van het ontwerpbesluit de tekst *"binnen een speciale beschermingszone als vermeld in artikel 2, 43°, van het decreet van 21 oktober 1997"* te schrappen.
- [38] In het advies over het besluit natuurbeheerplannen vroegen de Minaraad en de SALV naar een verduidelijking over de aantasting van de agrarische structuur. Tot op heden hebben de Raden geen zicht op het afsprakenkader dat daarvoor zou moeten opgemaakt worden.
- [39] Daarnaast wensen de Raden nog op enkele specifieke knelpunten te wijzen in de artikelen 32 en 37.
- Met betrekking tot de bepalingen van art. 32, 3°, en art.37, 9°, zijn de Raden van mening dat het geen evidentie is dat de besturen zelf hun verantwoordelijkheid zullen nemen. De mogelijkheid om deze percelen met aankoopsubsidies aan te kopen wordt met art. 32, 3°, onmogelijk gemaakt. De Raden stellen voor om dit wel toe te laten in uitzonderlijke gevallen volgens de vigerende regels voor verkoop door besturen mits een specifieke machtiging,

verleend door de bevoegde minister, wanneer blijkt dat andere opties (opstellen van een gezamenlijk beheerplan, ...) niet mogelijk zijn, de aankopende partij reeds een terrein met een type 4 beheerplan in de buurt beheert en de opname van de percelen in dit beheerplan type 4 een duidelijke meerwaarde betekent.

- Met betrekking tot de bepalingen van art. 32, 4°, en art. 37, 10°, menen de Raden dat het contraproductief is om de aankoop van dergelijke gronden niet te subsidiëren. Het maakt dat er vermeden wordt dat gronden in een natuurbeheerplan type 2 opgenomen worden in een natuurbeheerplan type 4, wel moet de opname in een beheerplan type 4 een duidelijke meerwaarde betekenen.
- Aankopen in openbare verkopen kunnen nu nooit gesubsidieerd worden indien niet gelegen binnen een globaal kader uit een verkenningsnota. De Raden menen dat hiertoe een oplossing dient te worden uitgewerkt, bijvoorbeeld het voorzien dat retroactief na een aankoop binnen de vier maanden nog een globaal kader kan worden ingediend.

[40] In hoofdstuk vier worden de bepalingen vermeld die gaan over het verkrijgen van aankoopsubsidies voor terreinen met het oog op de erkenning ervan als natuurreservaat (beheerplan type 4).

Met betrekking tot de voorwaarde, vermeld in artikel 32, 1°, met name het op voorhand hebben van een beheerplan type 4, ergens in Vlaanderen, vragen de Raden:

- om te verduidelijken wat de motivatie is voor het opnemen van deze bepaling, hierbij onder andere rekening houdend met de specifieke karakteristieken van de beoogde doelgroepen en de argumentatie, vermeld in [6];
- om juridisch na te gaan of deze bepaling past in het bereik van de bevoegdheden waarin het decreet voorziet;
- om na te gaan of hiervoor een systeem van certificering als alternatief kan worden gebruikt. De Raden namen een dergelijke aanbeveling al op in het advies bij de decreetswijziging³¹.

---

³¹ Gezamenlijk advies van Minaraad en SALV 2013|61 van 5 december 2013 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van regelgeving inzake natuur en bos en het voorontwerpbesluit betreffende de instrumenten van instandhoudingsdoelstellingen, p.27 en 28.

[41] Meer algemeen met betrekking tot het voorzien van aankoopsubsidies met het oog op de erkenning als natuurreservaat hebben de partners in de Raden volgende standpunten.

Standpunt Landelijk Vlaanderen, Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat, Hubertus Vereniging Vlaanderen en Vlaams Agrarisch Centrum

Landelijk Vlaanderen, Algemeen Boerensyndicaat, Boerenbond, Hubertus Vereniging Vlaanderen en Vlaams Agrarisch Centrum stellen vast dat naast subsidies voor aankoop van terreinen voor de erkenning ervan als reservaat er geen regeling is voorzien voor de vergoeding van erfdiensbaarheid die een minwaarde veroorzaakt bij het aanwenden van terreinen die reeds in eigendom zijn van de beheerder voor erkenning als reservaat. Volgens het decreet vallen zij immers juridisch onder een erfdiensbaarheid, alhoewel zowel aankopen als aanwending vrijwillig beleid zijn met gelijke effecten in het voordeel van natuurbeheer, maar de ene wordt gesubsidieerd, de andere niet.

Dit verschil in de kapitaalkost van terreinen aangewend voor hetzelfde doel wijkt af van het principe van transparante regels en gelijke behandeling. Landelijk Vlaanderen, Algemeen Boerensyndicaat en Boerenbond, Hubertus Vereniging Vlaanderen en Vlaams Agrarisch Centrum refereren naar de instrumenten rond erfdiensbaarheden met vergoeding die ontwikkeld zijn geweest voor dergelijke gevallen en die kostenbesparend zijn voor de overheid tegenover aankopen. Landelijk Vlaanderen, Algemeen Boerensyndicaat, Boerenbond, Hubertus Vereniging Vlaanderen en Vlaams Agrarisch Centrum vragen die instrumenten in te zetten onder dezelfde voorwaarden zoals bepaald in artikel 34 van dit ontwerpbesluit.

Mogelijke fiscale maatregelen zouden een nog bijkomend verschil opvangen tussen terreinen onder reservaatstatuut afhankelijk van de Ausgangssituatie van de beheerder als natuurlijke persoon of als vzw. (o.a. kapitaalkost als basis voor successie- en erfenisrechten, al dan niet vrijstelling patrimoniumtaks). Deze liggen momenteel echter niet op tafel.

Daarnaast wijzen Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat, Landelijk Vlaanderen, Hubertus Vereniging Vlaanderen en Vlaams Agrarisch Centrum er op dat een aantal natuurstreefbeelden, bijvoorbeeld in het kader van soortenbescherming of graslandbeheer, prioritair gerealiseerd kunnen worden door privé- en agrarisch natuurbeheer. Door de combinatiemogelijkheid met een economische uitbating is een verwervingsbeleid gericht op deze natuurstreefbeelden niet altijd het meest kostenefficiënt. Er moet in dat geval eerder overwogen worden een beleid te ontwikkelen voor de vergoeding van opportuniteitskosten. Enkel op die manier krijgen het privé natuurbeheer en het agrarisch natuurbeheer de nodige kansen om hun rol op te nemen in de uitvoering van het natuurbeleid.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu stellen vast dat het instappen in een beheerplan type 4 een vrijwillige keuze is, en dat er met de wijziging van het natuurdecreet en bijhorende uitvoeringsbesluiten een grondige hervorming gebeurt van het gesubsidieerd natuurbeheer, met aanzienlijk meer stimulansen voor private eigenaars. Wel ontbreken nog twee onderdelen die aangekondigd werden in de conceptnota multifunctioneel natuurbeheer (versie 16 aug 2013): de vereenvoudiging van het vergunningenkader en het voorzien van fiscale vrijstellingen. We vragen om daar snel werk van te maken. Ten gronde steunen Natuurpunt en BBL echter de keuze van het Vlaams Parlement om in het natuurdecreet geen basis voor kapitaalschade te voorzien voor dit vrijwillige beleid.

Natuurpunt is eveneens geen voorstander van het opnemen van opportuniteitskosten omwille van budgettaire en principiële redenen.

Volgende organisaties onthouden zich bij dit punt: Voka, UNIZO, ACV, ABVV, ACLVB en BV-OECO.

2.4.2 Aankoopsubsidies met het oog op bebossing

- [42] De Raden vinden het verband tussen artikel 37 en de mogelijkheden vanuit het boscompensatiefonds niet echt duidelijk.
- [43] Artikel 37, 4° stelt dat een van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het verkrijgen van aankoopsubsidies voor een grond, met het oog op bebossing er van is dat er “geen natuurwaarden aanwezig mogen zijn die onverenigbaar zijn met bebossing”. Er wordt daarbij niet bepaald over welke natuurwaarden het gaat. Minaraad en SALV bevelen aan om de term ‘natuurwaarden’ te definiëren en te verduidelijken.
- [44] Artikel 37 voorziet in aankoopsubsidies voor een grond met het oog op het bebossen ervan. De rechtsgrond voor dit artikel is artikel 87 van het Bosdecreet. Voor het bebossen van eigen terreinen, die reeds in eigendom zijn van private beheerders en die aan dezelfde voorwaarden beantwoorden, is in het ontwerpbesluit niets voorzien (geen regeling voor kapitaalschade). Op grond van artikel 87 van het bosdecreet is dit wel mogelijk. De Raden bevelen aan om een dergelijke regeling in het besluit op te nemen indien hiervoor middelen uit het bossencompensatiefonds worden gebruikt³².

2.5 Aanbevelingen met betrekking tot de subsidies voor de openstelling van terreinen

- [45] De Raden merken op dat in de bestaande subsidieregeling met betrekking tot het natuurbehoud³³ de openstellingssubsidies geïndexeerd zijn. In het ontwerpbesluit dat

---

³² Instrumentenadvies p.30: “Daar waar private eigenaars een effectieve en efficiënte bijdrage kunnen leveren aan de realisatie van de bosuitbreidingsdoelstellingen, beveelt de Minaraad aan om de middelen ook in te zetten als kapitaalcompensatie ten behoeve van de private eigenaars die deze uitbreidingsdoelen realiseren.”

³³ Besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en houdende toekenning van subsidies, art. 20bis

voor advies (artikel 45) voorligt is dit niet langer het geval. De Raden vragen om ook voor deze subsidies een indexering te voorzien, cfr de normkosten voor beheer.

2.5.1 Werking van onthaalpoorten

- [46] Uit artikel 52, 1° *'dat door de aanvrager van de subsidie wordt beheerd'* kan worden afgeleid dat de beheerder van de onthaalpoort en het in de onmiddellijke omgeving gelegen natuureservaat één en dezelfde moeten zijn. Minaraad en SALV menen dat de aanvrager van een dergelijke subsidie niet noodzakelijk de beheerder van het in de onmiddellijk omgeving gelegen natuureservaat moet zijn, maar dat deze hier wel een overeenkomst mee moet hebben die net zolang loopt als er erkenning van het beheerplan. De Raden bevelen aan om deze optie te voorzien mits voorzien wordt in de nodige transparantie.

2.6 Met betrekking tot de opmaak van een natuurbeheerplan

- [47] Gelet op het principe van administratieve vereenvoudiging, eenvoudige dienstverlening en een stimulerend beleid, bevelen de Raden aan om de opmaak van een beheerplan zo eenvoudig mogelijk te houden, zodat dit geen drempel vormt voor doelgroepen die minder met dit instrument vertrouwd zijn.
- [48] Met betrekking tot de kostprijs menen de Raden dat, in uitvoering van het principe van 'stimulerend beleid' de subsidie minstens gelijk zijn aan wat in de voorgaande subsidiebesluiten (zowel voor bosbeheerplannen als voor natuurbeheerplannen) werd voorzien.

2.7 Overige bedenkingen

- [49] Artikel 61, §2, voorziet in de mogelijkheid tot het verkrijgen van een subsidie van 100 euro per hectare natuurstreefbeeld dat wordt gewijzigd bij omzetting van een beheerplan.
- [50] De Raden vragen om te verduidelijken wat men bedoelt met *'de omzetting van een beheerplan'*. De Raden zijn van mening dat de subsidiëring voor omzetting van een beheerplan de reële kosten voor de beheerder moet dekken. Die kosten zijn op dit moment moeilijk in te schatten, daar er onduidelijkheid is over de verwachtingen van de overheid over de vorm van deze omzetting en de ambitie van de overheid om deze omzetting te koppelen aan de invoering van een nieuw datasysteem.

De Raden vragen dan ook om, voor de definitieve goedkeuring van dit besluit, duidelijkheid te krijgen hierover en ze vragen een toetsing (en desgevallend bijstelling) van het bedrag aan een inschatting van de reële kosten.